

opusdei.org

Priče o svetom Ivanu Pavlu II

Povodom blagdana svetog Ivana Pavla II koji je bio 22. listopada, donosimo intervju s Prelatom Opusa Dei objavljen u nedavno izdanoj knjizi Ignatius Press koja sadrži priče o poljskom Papi od onih koji su ga dobro poznavali.

30.10.2015.

U nastavku donosimo izvadak iz knjige *Priče o svetom Ivanu Pavlu II, koje su ispričali njegovi bliski*

prijatelji i suradnici, a koju je objavio Ignatius Press.

POSVEĆIVANJE SVAKODNEVNOG ŽIVOTA

Trg svetog Petra se 6. listopada 2002. počeo puniti s prvim zrakama zore. Kada je došao Ivan Pavao II bilo je više od četiri stotine tisuća ljudi ispred bazilike i u Via della Conciliazione. Ti su ljudi došli u Rim kako bi odali počast španjolskom svećeniku koji je 1928. osnovao Opus Dei: novi subjekt Katoličke crkve, koji je usmjeren na promicanje svetosti i laičkog apostolata kroz „posvećivanje rada“. Sedamdeset i četiri godine kasnije, na tom su punom trgu i u susjednim ulicama, zaorile svečane riječi Ivana Pavla II: „U čast Blagoslovljenog i Nedjeljivog Trojstva ... proglašavamo i označujemo blaženog Josemaríju Escrivu de Balaguera Svecem i upisujemo njegovo ime u katalog Svetaca,

određujući da ga se predano časti kao jednog od Svetaca univerzalne Crkve.“

Kanonizacija Escrive bila je iznimno važan trenutak za Djelo (Opus Dei), jer je privela kraju razdoblje njegove povijesti koji je bio označen nekim nerazumijevanjima i klevetama, koje su također bile obrađene u romanu Dana Browna.

Ali, Ivan Pavao II odnosio se prema Opusu Dei i njegovom osnivaču s velikim povjerenjem i ljubavlju.

Nisu svi upoznati s time da su veze između Karola Wojtilę i ove crkvene stvarnosti bile konstantne i intenzivne te da su počele puno prije izbora krakovskog nadbiskupa na Papinsku stolicu.

Kako bi nam ispričao o tim odnosima s nama je biskup Javier Echevarría, sadašnji Prelat Djela, koji je imao povlasticu biti vrlo blizu Ivana Pavla

II tijekom čitavog njegovog pontifikata.

Vaša Ekscelencijo, možete li nam reći kada je počela veza između Karola Wojtilę i Opusa Dei?

Tijekom Drugog vatikanskog koncila, Otac Álvaro del Portillo [koji je od 1974. do 1995. bio prvi nasljednik Josemaríje Escrivá na čelu Opusa Dei – ur.] se upoznao s nadbiskupom Wojtilom.

Nakon toga, nije bilo drugih kontakata do 1971. kada je mladi krakovski kardinal, tijekom biskupske sinode u Rimu, sudjelovao na konferenciji čiji je domaćin bio kardinal Höffner koji je organizirao CRIS [Centro Romano d'incontri sacerdotali, Rimski sjemeništarski centar za svećenike] a promovirali su ga neki svećenici Djela. Dom su ga prilikom tražili intervju o svećeništvu za publikaciju CRIS-a, jer bi bilo zanimljivo čuti glas biskupa

koji je radio pod komunističkom tiranijom. Zabilježio je pitanja i za nekoliko tjedana poslao trideset i jednu rukom pisanu stranicu na poljskom.

Drugi put, 1974., CRIS ga je pozvao kao govornika na seriji seminara o „Uzvišenju čovjeka i kršćanskoj mudrosti“. Tema o kojoj se obratio krakovski nadbiskup bila je „Evangelizacija unutarnjeg čovjeka“. Bio je to istinski dubok govor koji je završio izrazom koji je monsinjor Escrivá smatrao putom izgradnje Kristovog mira na zemlji: „Posvećujte svoj rad, posvećujte sebe kroz svoj rad i posvećujte druge kroz svoj rad“.

Četiri godine kasnije kardinal Wojtiła posjetio je don Álvara u Vili Tevere, glavnom središtu Opusa Dei. Bio je to vrlo prijateljski susret. Nakon večere smo otišli u kapelicu kako bi posjetili Presveti oltarski Sakrament. Kardinal je koristio drveni *prie-dieu*

(klecalo) koji tamo čuvamo kao relikviju, jer su ga koristili Pio VII i kasnije sveti Pio X. I, naravno, sveti Josemaría, kojem su ga kao dar dali nećaci pape Sarte. Odmah kada ga je don Álvaro upoznao s tim detaljima, tada kardinal Wojtiła se odmah ustao s klecala i kleknuo na pod, ali ne prije nego je poljubio relikviju. Bila je to spontana gesta poniznosti koju nisam zaboravio.

Kardinalu Wojtiłi je don Álvaro bio vrlo drag i veza između njih dvojice je postala jača nakon njegovog izbora na Petrovu stolicu. Sveti ljudi odmah razumiju jedni druge i dobro se slažu.

Kada ste prvi puta susreli Ivana Pavla II kao Papu?

Može izgledati gotovo nemoguće, ali prvi susret se odvio dan nakon njegovog izbora, 17. listopada 1978. Biskup Andrzej Maria Deskur (tadašnji predsjednik Papinskog

vijeća za društvene komunikacije, kasnije kardinal), koji je bio vrlo blizak s don Álvaroom, a također i prijatelj Karola Wojtilę od sjemeništarskih dana, bio je primljen u bolnicu Gemelli radi udara.

Nakon izbora Ivana Pavla II 16. listopada, don Álvaro je telefonirao biskupu Deskuru. Bio je neodlučan treba li spomenuti dobru vijest u slučaju da bi mogla dovesti do pretjeranog uzbuđenja i izazvati alarm.

Ograničio se na to da ga upita: „Andrea, znaš li koga su izabrali?“ Ali je biskup Deskur energično odgovorio: „Nisu mogli učiniti bolji izbor.“ I dodao je: „Ako dođeš sutra, susrest ćeš ga.“

Don Álvaro je mislio da je bolestan čovjek u deliriju: kako bi tek izabrani Papa mogao napustiti Vatikan? Bez obzira na to, 17. je don Álvaro posjetio svojeg prijatelja. A kakvog li

iznenađenja kada su nam rekli, odmah izvan pacijentove sobe, da ćemo morati sačekati u kutu s drugim ljudima, jer je Papa došao i izlaz na tom katu je odmah blokiran. Ali je moje iznenađenje bilo veće kada se, dok smo napuštali pacijentovu sobu, Ivan Pavao II okrenuo prema don Álvaro i zagrlio ga. Don Álvaro je bio duboko ganut i, dok je sinovski ljubio papinski prsten, primijetio je da u ruci nosi krunicu.

To je bio prvi od mnogih susreta jer sam nakon toga imao priliku češće vidjeti novog Papu nego sam ikada mogao zamisliti.

Sjećate li se prve „službene“ audijencije?

Nekoliko dana nakon tog vrlo ganutljivog susreta u bolnici Gemelli, 28. listopada, Ivana Pavao II ga je prvi put primio u neslužbenu audijenciju. Tom je prilikom don

Álvaro spomenuo da, radi prazne stolice zbog iznenadne smrti Ivana Pavla I, nije bilo moguće napisati pismo koje je Sveti Otac namjeravao poslati za pedesetu obljetnicu osnivanja Opusa Dei. Ivan Pavao II je odgovorio: „Onda ću ga ja napisati!“

Papa Wojtila bio je vrlo nestrpljiv dati Opusu Dei kanonski okvir, te je u nekoliko godina Djelo uzdignuto na „osobnu prelaturu“. Kako ste dosegнули taj važan korak?

Pavao VI i Ivan Pavao I su već izrazili želju dovesti do dovršetka pravno putovanje Djela, ali ih je Gospodin pozvao prije nego su se o tom pitanju mogli definitivno izraziti. Ivan Pavao II se odlučio pozabaviti s njim od početka. Povjerio je to pitanje kardinalu Sebastianu Baggiu, prefektu Kongregacije za biskupe, te je bila imenovana zajednička komisija, koju su sačinjavali stručnjaci kanonskog prava iz Svete

Stolice i Opusa Dei. Sveti Otac je sve korake pažljivo pratio i obraćao pozornost na detalje.

Dok su tehnički i kanonski aspekti dobro poznati, htio bih naglasiti očinsku brigu koju je Papa pokazao tijekom cijelog postupka, bez prepravljanja ili utjecaja na kanonske odvjetnike, koji su radili s potpunom slobodom u svojem istraživanju i u rješavanju svakog problema na koji su naišli.

Nisu se svi biskupi slagali sa stvaranjem ovo novog „entiteta“ u Crkvi.

To je istina, ali Papa je još jednom dokazao da je vrlo pažljiv, mudar i očinski u rješavanju poteškoća koje su uzrokovali prigovori pojedinih biskupa, koji su bili u potpunosti razumljivi u kontekstu bavljenja novim kanonskim scenarijem. On sam je preuzeo odgovornost za te

prigovore i dogovorio da ih se prouči i adekvatno riješi.

Spomenuli smo neke kritike Opusa Dei, ali niti Ivan Pavao II nije bio pošteđen takvih napada. Jeste li imali prilike razgovarati s Papom o njima?

Sveti je Otac znao kako ponijeti svoj križ, ali u isto vrijeme bio je vrlo odlučan i nastavio je naprijed, tražeći dobro Crkve. Dopustite mi da vam kažem anegdotu iz koje se može mnogo otkriti: jednom je prilikom don Álvaro sudjelovao u molitvi krunice s Papom. Ivan Pavao II je uvijek molio s drugima, a tom prilikom je Majka Tereza od Kalkute također bila prisutna. Kasnije je Papa upoznao dona Álvara s njom i ona mu je vrlo toplo zahvalila za pomoć koja je bila ponuđena njenim sestrama od svećenika Djela u raznim dijelovima svijeta. Tada ju je Ivan Pavao II zamolio, poluozbiljno i polušaljivo: „Majko, zašto kritiziraju

Papu i Opus Dei, dok svi pričaju dobro o Majci Terezi?“ A ona je odgovorila, velikom iskrenošću: „Molite za mene da mogu biti ponizna.“

Naglašavate da je Ivan Pavao II pratio Opus Dei iz blizine. Znači li to da vam je davao smjernice ili da je intervenirao u upravljanje Djela?

Njegova najvažnija intervencija bila je, očito, uzdizanje Opusa Dei kao osobne prelature, kojom je stavio ovaj dio Crkve, sačinjen od laika i svećenika, muškaraca i žena svih klasa i društvenih uvjeta, pod jurisdikciju prelata kako bi – zajedno sa svojim svećenicima – mogao bolje služiti Univerzalnoj Crkvi u zajedništvu s lokalnim Crkvama.

Uz to, Papa je predložio nekoliko apostolskih ideja Prelatu, s obzirom da je bio vrlo uvjeren u efikasnost osobnog apostolata svakog vjernika Djela. Primjerice, s velikim je

uvjerenjem papa Ivan Pavao II promovirao međunarodno sjemenište *Sedes Sapientie* u Rimu, s ciljem formiranja svećenika koji bi s vremenom mogli postati direktori formacije u sjemeništima u raznim zemljama, osobito onima koje su tek zadobile slobodu nakon razdoblja Sovjetske dominacije.

Za „novu evangelizaciju“

I ne samo na Istoku. 1981., ako ne i ranije, Ivan Pavao je već pričao o „novoj evangelizaciji“ i 1985., tijekom biskupske sinode, pokrenuo je svoj pastoralni prioritet, iznad svega u zemljama Istočne Europe i Sjeverne Amerike, gdje su simptomi sekularizma rasli uznemirujućom brzinom. Don Álvaro je podupro taj program i, već 25. prosinca iste godine, napisao pastoralno pismo vjernicima Prelature, tražeći ih da na svaki mogući način sudjeluju u tim zadatku, koji je bio osobito potreban

u zemljama stare Europe, u Sjedinjenim Američkim Državama i u Kanadi.

Na taj je način moj prethodnik bio odmah poslušan Papi koji nas, za uzvrat, nije nikada ostavio bez svoje potpore. Uistinu, Ivan Pavao II nastavio je ohrabrivati don Álvara, a kasnije i mene, do kraja svojeg života, da ustrajemo u misiji evangelizacije, uz popuno poštovanje prema duhu Djela. Don Álvaro je tu audijenciju napustio uvelike uvjeren, s obnovljenom svjesnošću potrebe činjenja *opus Dei*, djela Božjeg, kako je vidio da to čini sveti Josemaría, živeći u punom jedinstvu s Petrovim nasljednikom i sa svim biskupima.

Najveći darovi Ivana Pavla II Opusu Dei bili su beatifikacija i kanonizacija Josemaríje Escriva.

Sveti je Otac bio vrlo sretan uzdignuti osnivača Djela na slavu oltara. Opet su postojala neka

nerazumijevanja prije beatifikacije, blaćenje vražjeg repa, ali se sve lijepo razriješilo. Na zaključenju ceremonije beatifikacije, Ivan Pavao II je izrazio veliku radost svjedočeći mnoštvu u razmatranju i molitvi i, okrećući se don Álvaru, koji ga je pratio na povratku u Baziliku svetog Petra, rekao: „Sada razumijem zašto neki tajnici nisu htjeli da se ova demonstracija vjere odvije.“

Dodao je da je zahvalio Gospodinu na ceremoniji na kojoj je beatificirao Kanozijsku časnu sestru, Majku Bakhitu, koja mu je dozvolila da cijelom svijetu kaže o tragičnoj situaciji Crkve u Sudanu. Ukratko, ono što je ostalo za povijesne knjige je dobro koje pobožnost prema svetom Josemaríji čini diljem cijele Crkve. I Papa je bio toga svjestan.

Kasnije tijekom kanonizacije, Ivan Pavao II opisao je svetog Josemaríju kao „sveca svakodnevnog života“,

koji je u potpunosti u skladu s njegovom idejom evangelizacije društva kroz svakodnevni život domaće crkve, svake obitelji, u poslu, sportu i društvenim odnosima.

Ivan Pavao II bio je tip osobe koji je znao slušati svakoga. Je li također slušao i savjete koji su mu došli od Opusa Dei?

U nekim je prilikama Sveti Otac tražio savjet. Primjerice, krajem 1978., kada je istraživao je li dobro da ode na putovanje u Meksiko na susret CELAM-a [Latinoameričkog biskupskog vijeća]. Regija je bila u vrlo nestabilnoj situaciji i Papa je tražio mišljenje don Álvara. Okrenuo se prema njemu u prisutnosti drugih i već je poslušao razna mišljenja o istome. Don Álvaro je jednostavno predložio da ode na putovanje jer bi ono bilo veliko dobro za crkvu u Meksiku, u Latinskoj Americi i cijelom svijetu. Naravno, Sveti Otac

se kasnije konzultirao i s drugima, kao i s odjelima Rimske Kurije. Ali je otišao na putovanje i svi znaju kako je dobro proteklo.

U mnogim je prilikama don Álvaro predložio da bi Papa mogao napisati pismo ili pobudnicu o svetom Josipu, kako bi promovirao pobožnost prema njemu među vjernicima i tražio ga da zaštiti Crkvu, kao što je zaštitio Svetu Nazaretsku Obitelj. Sjećam se njegove iznimne radosti kada je, 15. kolovoza 1989., Ivan Pavao II objavio apostolsku pobudnicu *Redemptoris Custos*.

Kaže se da su članovi Opusa Dei imali neke veze s mozaikom naše Gospe, Mater Ecclesiae (Majke Crkve), koja se jasno vidi s Trga svetog Petra.

Svake godine nekoliko tisuća studenata koji pohađaju aktivnosti u centrima Djela diljem svijeta dolaze proslaviti Uskrs u Rimu. Tijekom audijencije, 1980., jedan je od njih

istaknuo Ivanu Pavlu II da je Trg svetog Petra okrunjen kipovima svetaca, ali da nema slike naše Gospe.

Predložio je: “Sveti Oče, možda bi se jedna mogla postaviti.” Na što je Papa odgovorio: „Vrlo dobro, vrlo dobro!“

Kada je don Álvaro čuo o tome, tražio je arhitekta Javiera Cotela da razmotri gdje bi se slika mogla postaviti, na strateškoj točki trga na način na koji bi privlačila pozornost. Javier je nacrtao plan koji se usmjerio na mozaik na jednom uglu Apostolske palače. Ivanu Pavlu II se ideja toliko svidjela da je odmah tražio da se provede u djelo.

U jednoj od soba u vašem Rimskom sjedištu nalazi se ikona Crne Djevice iz Czestochowe s Papinim autogramom.

To je znak očinske ljubavi Ivana Pavla II. Za sedamdeseti rođendan,

11. ožujka 1984., ova reprodukcija Naše gospe od Chestochowa je dostavljena don Álvaru s nekoliko rukom napisanih redaka od Pape, ispunjenih ljubavlju. Svatko tko je često susretao papu Wojtiłu mogao je vidjeti da je „znao kako voljeti“.

Dopustite mi da vam kažem nešto drugo: tri dana nakon smrti Ivana Pavla II, velečasni Stanislaw mi je donio jednu od njegovih bijelih mantija, koju danas častimo kao vrijednu relikviju.

Vaša Ekscelencijo, pratili ste aktivnost Ivana Pavla II iz velike blizine. Sada kada je proglašen svecem, kako možemo sažeti vrijednost njegovog dugog pontifikata?

Aktivnost Ivana Pavla II bila je toliko široka i on je bio toliko važna osoba da nije moguće dati sintezu ili sažetak. Njegov je pontifikat bio jedinstven u vremenskom okviru koji je obuhvatio cijela desetljeća naše

nedavne povijesti. Još jednom je pokazao, djelima, da je Papa „sluga Božjih slugu“, neumorni branitelj istine, zagovornik svakog čovjeka, u čije je dostojanstvo vjerovao svim svojim silama. Učinio je Krista prisutnim u našem vremenu i doveo do toga da čovječanstvo u Isusu traži odgovore na najvažnija pitanja o životu.

Ivan Pavao II nam je ostavio bogatstvo učenja i predivan primjer pastoralne ljubavi. Vid njegovog svećenstva koji bih htio naglasiti je zamah koji je dao novoj evangelizaciji kroz svakodnevni život, kroz aktivnosti muškaraca i žena u svim poljima ljudskih težnji, ponašajući se na način koji je u skladu s njihovom vjerom.

I što ste osobno mislili kada je čudo pripisano blaženom Ivanu Pavlu II bilo objavljeno?

Opet sam pomislio kako se papa Wojtiła darežljivo i bez zadržke dao u službu čovječanstva. Doveo nas je bliže Bogu svojim obilnim Učiteljstvom: kroz svoje govore, pisanja, slike i mnoge značajne geste. Sve o njemu je pokazivalo prema Isusu Kristu. Jer je njegov cijeli život bio temeljen na intimnom zajedništvu s Gospodinom: bilo je dovoljno promatrati ga u molitvi kako bi se razumjela plodnost njegovog svećenstva.

Ivan Pavao II bio je otac koji je bio blizu svih vjernika, Crkve i posebno, to mogu reći, prema ovom dijelu Crkve koji je Prelatura Opus Dei. Mislim da se, uz njega, milijuni ljudi osjećalo da su Papini „najdraži sinovi“.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/price-o-
svetom-ivanu-pavlu-ii/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/price-osvetom-ivanu-pavlu-ii/) (16.08.2025.)